

Op wandel in de (ex)-Kattestraat

Ooit al gehoord van de Kattestraat in Oostende? Neen? Bespaar je de moeite van het zoeken. Deze straatnaam is niet meer te vinden op de huidige stadsplannen. Eertijds was het de naam van het smal gedeelte van de huidige Vlaanderenstraat, gelegen tussen het Wapenplein en de Langestraat.

Hoe deze straat aan haar naam kwam, is niet heel duidelijk. Volgens Ary Sleeks zouden er twee versies bestaan (1). Tijdens het Beleg van Oostende (1601-1604) zouden de Spanjaarden vanaf de "Grote Katte" gelegen op een hoog duin, massa's projectielen afgevuurd hebben op de belegerde stad. Regelmatig kwamen die terecht op de markt en de onmiddellijke omgeving. Bij de wederopbouw, na 1604, zou men, ter herinnering, de vernieuwde straat "Kattestraat" hebben genoemd. Waar of niet, we hebben er het raden naar. Maar mij lijkt het heel onwaarschijnlijk.

Volgens de tweede versie, naar mijn mening de meest geloofwaardige, zou de straat haar naam te danken hebben aan een drankgelegenheid met naam "De Katte". Er zijn trouwens nog een paar andere herbergen/afspanningen die hun naam aan een straat gegeven hebben. Zo heb je de "Aepestraat" (nu Brabantstraat) (2) en de Hertstraat (naam nog steeds ongewijzigd) (3). Hetzelfde geldt ook voor de St.-Sebastianstraat (4).

Et l'histoire se répète. Toen het Stadsbestuur in 1858 besliste om verschillende straten een nieuwe naam te geven, werd "Kattestraat" gewijzigd in "Rue de Flandre - Vlaanderenstraat", naar de naam van het "Hôtel de Flandre" (5) (Nu Grand Hôtel George V).

De Vlaanderenstraat is steeds een drukke toeristische straat geweest. Het doortrekken van de straat tot aan de Zeedijk (nu Albert I Promenade), na het slo-

Vlaanderen-
straat
circa 1907

pen van de stadsmuren, is daarbij van doorslaggevend belang geweest. De vakantiegangers en dagjesmensen wandelden vanaf het station via de Kapellestraat en de Vlaanderenstraat rechtstreeks naar de Zeedijk. Daar aangekomen gingen velen de linkerkant op, naar het "Groot Strand" waar ze konden baden of zich vergapen aan het slanke figuur van de elegante baadsters. James Ensor heeft deze strandgenoegens treffend weten vast te leggen in één van zijn meesterwerken "Les bains à Ostende" (1890).

Cinema Forum (nu Casa)

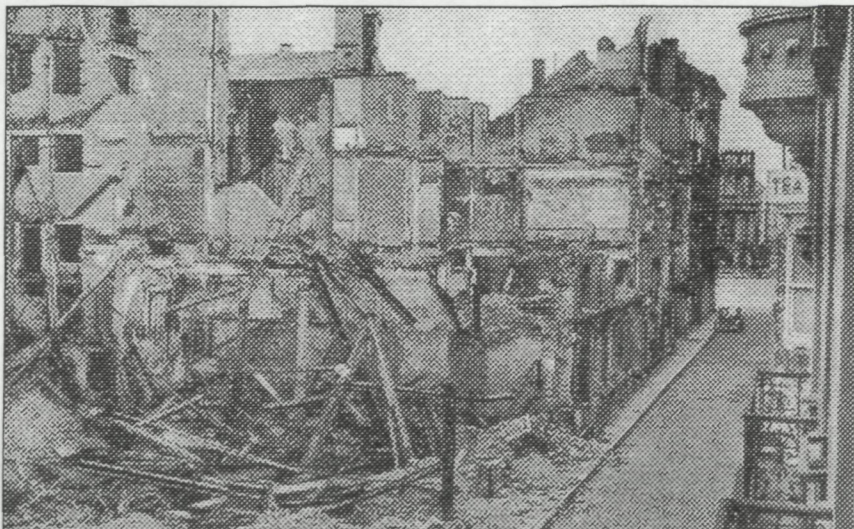
Wereldoorlog II hield lelijk huis in de Vlaanderenstraat. Vanaf de Cinema Forum (nu Casa) tot en met de hoek van de Langestraat werden alle huizen vernield door de bombardementen in mei 1940.

De stormvloed van 1 februari 1953 spaarde ook de Vlaanderenstraat niet. Zoals in alle andere straten van het centrum liepen ook hier alle kelders en gelijkvloerse verdiepingen onder water. Schade alom dus aan eigendommen, winkelinrichtingen en zware financiële verliezen door onverkoopbare voorraad.

De Vlaanderenstraat en de James Ensorgalerij hangen, via hun huisnummers, aan mekaar als een niet te scheiden Siamese tweeling. Een woordje uitleg maakt alles duidelijk.

De pare huisnummers beginnen vooraan in de straat, kant Adolf Buylstraat, met nr 2 "Moeder Babelutte" en lopen tot nr 10 "Optiek Dresen". Dan volgt het nr 12 in de James Ensorgalerij. De daarop volgende nummers lopen verder aan de ene kant, richting Christinastraat en komen langs de overzijde terug, richting Vlaanderenstraat, tot nr 40C. Nr. 42 (Snack Selfi) bevindt zich in de Vlaanderenstraat, waar de nummers doorlopen tot nr 48 "Timms", hoek Langestraat. Zo is het te verklaren dat de James Ensorgalerij, als enige straat in de stad, langs weerszijden slechts pare huisnummers telt en geen onpare nummers.

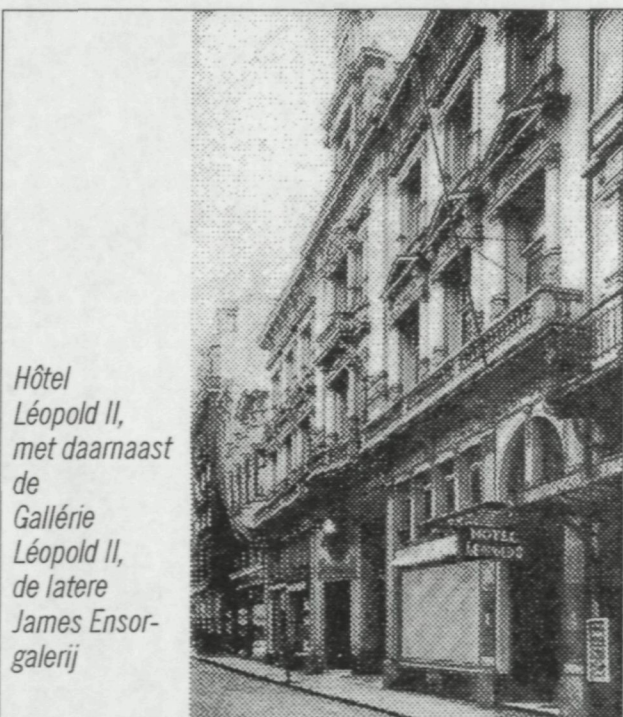
De James Ensorgalerij is indertijds ontstaan uit de binnenkoer van het "Hôtel Léopold II et de Flandre", en droeg de naam "Galerie Léopold II", naar de naam van het hotel. Maar voor de oudere Oostendenaars was het de "Gloazestroate" vanwege de glazen dakbedekking. De galerij is nog steeds privé-bezit. Wat voor gevolg heeft dat alle mede-eigenaars van de aangrenzende panden moeten opdraaien voor de kosten

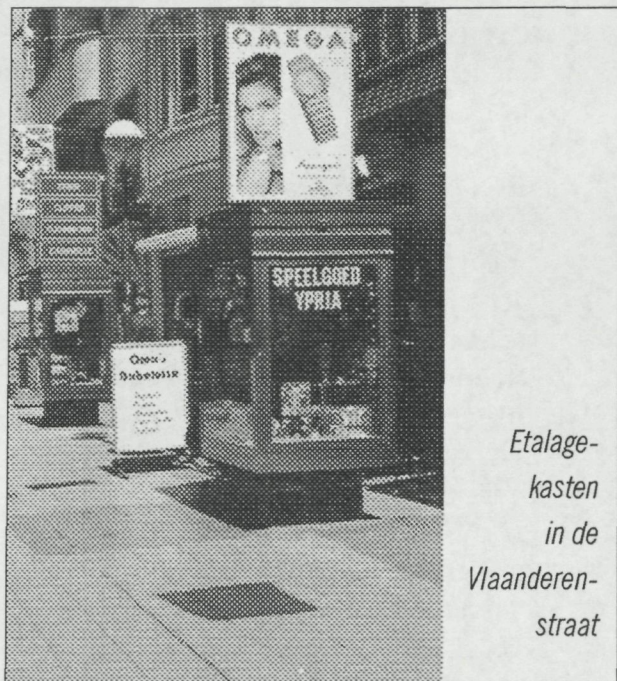
Na de bombardementen in mei 1940

Oostende onder water, 1953

Hôtel Léopold II, met daarnaast de Gallérie Léopold II, de latere James Ensorgalerij

*Etalage-
kasten
in de
Vlaanderen-
straat*

van herstelling en onderhoud. Einde 1997 werd de vloerbedekking volledig vernieuwd. De toen geschatte kostprijs bedroeg zeven miljoen frank (6).

De Vlaanderenstraat geniet ook de eer van een primeur. Ze was inderdaad de eerste straat in Oostende die volledig verkeersvrij gemaakt werd (7). Een winkelwandelstraat was toen niet zo vanzelfsprekend. (Het bestuur van de handelaarsbond van de Kapellestraat had met hevige tegenstand af te rekenen vanwege een aantal handelaars die een verkeersvrije straat niet zagen zitten.) Het project was een werkstuk van de Jonge Economische Kamer. De handelaarsvereniging geloofde er in en ging aan de slag. Het werd een prachtige realisatie, waarbij enkele etalagekasten met een lichtreclame bovenop

als blikvanger dienden. Deze verdwenen uit beeld in 1999, toen het Stadsbestuur besliste alle straatmeubilair te verwijderen. De verkeersvrije straat werd officieel ingehuldigd op pinksterenzaterdag 20 mei 1972.

Volgende personen maakten deel uit van de toenmalige Raad van Beheer: Voorzitter P. Bourgois; Ondervoorzitter J. Dresen; Penningmeester Fr. Pijpe; Secretaris S. Burm; Leden Mw Nowak, V. Van Geel; Zaakvoerder P. Vanhakendover.

Ten slotte nog dit: de huizenrij met de parehuisnummers in de Vlaanderenstraat, en daarin centraal de gevel van het "Hôtel Léopold II", is duidelijk herkenbaar op het schilderij van James Ensor "Musique rue de Flandre" (1891). Zelfs de luifel van Bazar Lebon, naast het hotel, wordt er met een bijna fotografische nauwkeurigheid op weergegeven.

Hier eindigt, met weliswaar een zijsprongetje in de "Gloazestroate", onze wandeling in de (ex-) Kattestraat. Hopelijk heb je ervan genoten en ook iets van opgestoken. Daaag!!

BRONNEN

- (1) Oude Oostendse straten en gebouwen - Ary Sleeks - p.106
- (2) Ibid. - P. 55
- (3) Ibid. - p. 69
- (4) Ibid. - p. 100
- (5) Huizen en Mensen in de Ad. Buylstraat - J.M. Bekaert - Deel I - p. 32
- (6) Het Laatste Nieuws dd. 18/11/1997
- (7) De Zeewacht - Verschillende edities maart - april - mei 1972.

*Een publicitaire postkaart van "A l'Industrie Ostendaise" -
"Bazar Lebon".
Rechts: de keerzijde van de postkaart.*

INDUSTRIE OSTENDAISE

LEBON, Propriétaire

44, Rue de Flandre, 44, Ostende

ACHETEZ :

- COQUILLAGES
- BIJOUTERIE
- VANNERIE
- JOUETS
- NACRE
- PHOTOS
- CARTES POSTALES
- ET TOUS SOUVENIRS

Aéroplanes — Cerfs-Volants

-0- Prix Inconnus Partout Ailleurs -0-

Tous les articles de Bains de Mer
sont vendus au prix de Fabrique.

■ ■ ■

VOTRE PORTRAIT SUR CARTES POSTALES
(succès colossal)

2 Francs les six — 3 Francs les douze

PHOTOGRAPHIE LEBON

Ateliers : 36, Boulevard Van Ieperhem